

Asociacija, Respublikos g. 2, 72255 Tauragė, tel. 8 684 05 430
el. p. taurages.as@gmail.com. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas
302512714

JAUNIMO PILIETINĖS GALIOS INDEKSO TAURAGĖS RAJONE TYRIMAS

Geopolitinė situacija ir Lietuvos pašonėje vykstantis karas priverčia ugdymo įstaigas, nevyriausybines organizacijas pergaltoti jaunimo pilietiškumo ugdymo programą. Skatinant jaunimo pilietiškumą per praktinių įgūdžių formavimą, siekiama išsiaiškinti konkrečių užsiėmimų poreikį. Tauragės atviras jaunimo centras organizavo Tauragės jaunimo pilietinės galios tyrimą, kuris organizuojamas remiantis Lietuvos pilietinės galios indekso tyrimu. Atlikus Tauragės jaunimo pilietinės galios tyrimą bus vykdomos iniciatyvos ir praktiniai užsiėmimai. Užsiėmimų metu bus siekiama inovatyviais metodais skatinti jaunimo pilietiškumą ir aktyvesnį dalyvavimą pilietinėse iniciatyvose.

Tyrimas buvo organizuojamas pasitelkiant kiekybinės apklausos metodą. Rezultatai leis susiplanuoti tikslines veiklas Tauragės savivaldybėje.

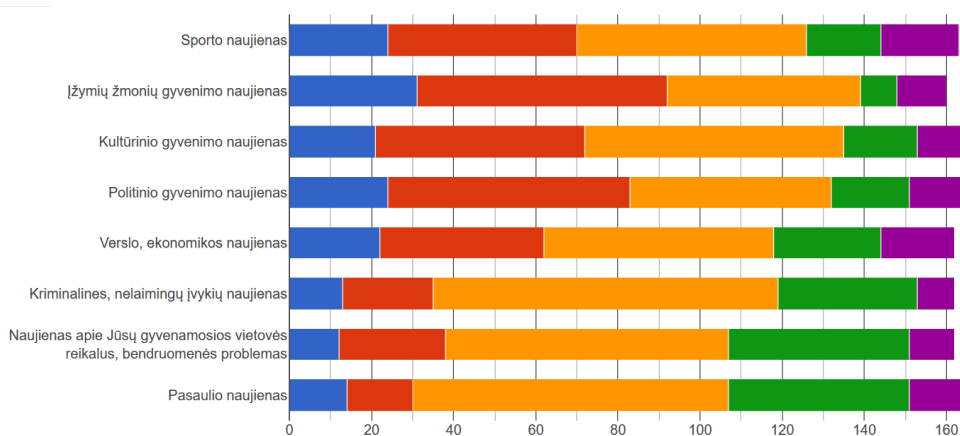
Tyrimą vykdo Tauragės atviras jaunimo centras, įgyvendindamas projektą „Žingsniai link geresnės ateities“, finansuojamą Jaunimo reikalų agentūros prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

KIEKYBINIO TYRIMO ANALIZĖ

Kiekybinis tyrimas buvo atliktas naudojant anketavimo metodą. Anketa parengta pasitelkus www.apklausa.lt platformą. Anketa buvo platinama bendradarbiaujant su jaunimo organizacijomis ir ugdymo įstaigomis. Kadangi Tauragės rajono ugdymo įstaigose mokosi 1684 (2023-2024 m. m) 8-12 klasių mokinių, todėl apskaičiavus pagal Paniotto formulę, kai su 10 proc. paklaida ir 95 proc. tikimybe, gauta, jog reikia apklausti 94 respondentus ($1/(0,1*0,1 + 1/1684)= 94$). Atsakymus į anketos klausimus pateikė 175 respondentai, kas sudaro 10,4 proc. nuo visų Tauragės rajono ugdymo įstaigose besimokančių 8-12 klasių mokinių skaičiaus. Demografiniai duomenys apie respondentus pateikti lentelėje:

Lytis		Moterys	Vyrai	Kita	Nenoriu atsakyti
		69	29	1	1
Respondentai, proc.					
Klasė, kurioje mokotės	8 kl.	41			
	9 kl.	22			
	10 kl.	7			
	11 kl.	13			
	12 kl.	11			
	Kita	6			
Mokykla	Tauragės Jovarų pagrindinė mokykla	28			
	Tauragės Žalgirių gimnazija	14			
	Tauragės profesinio rengimo centras	12			
	Tauragės „Šaltinio“ progimnazija	11			
	Tauragės r. Žygaičių gimnazija	11			
	Tauragės „Versmės“ gimnazija	9			
	Skudvilės gimnazija	5			
	Tauragės Martyno Mažvydo progimnazija	5			
	Tauragės „Aušros“ progimnazija	4			
	Tauragės Tarailių progimnazija	1			
	Kitas variantas	1			
	Gyvenamoji vietovė	Miestas	54		
Kaimas		45			
Kita		1			

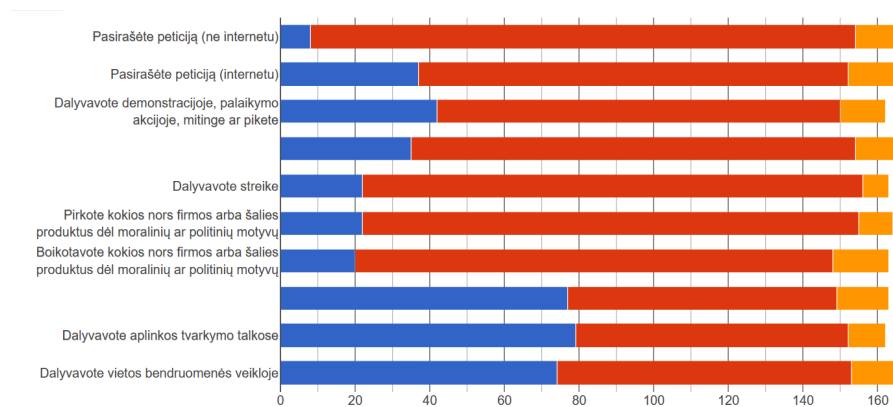
Pirmausia, nustatant pilietiškumo indeksą Tauragės rajone buvo teirautasi jaunuolių, *Ar Jums svarbu kasdien sužinoti šias naujienas?*

Iš atsakymų matyti, jog jaunimas labiausiai domisi pasaulio įvykiais, kuriuos 73,4 proc. respondentų įvardijo kaip svarbius arba labai svarbius. Šis susidomėjimas gali atspindėti didėjančią globalizacijos poveikį ir jaunimo norą suvokti pasaulio kontekstus, kurie gali tiesiogiai arba netiesiogiai

paveikti jų gyvenimus. Antros pagal populiarumą (72,9 proc.) yra naujienos apie nusikaltimus ir nelaimingus atsitikimus. Tai parodo, kad jaunimas turi stiprų saugumo ir socialinės atsakomybės jausmą, domėdamasis įvykiais, kurie gali kelti grėsmę jų ar jų bendruomenės saugumui.

Tačiau kai kalbama apie kitas naujienų kategorijas, susidomėjimas šiek tiek mažesnis. Įžymių žmonių gyvenimo naujienos sudomina tik 35 proc. moksleivių, o tai rodo, kad Tauragės jaunimas mažiau linkęs sekti pramogines ir žvaigždžių kultūros naujienas, kurios dažnai dominuoja populiariojoje žiniasklaidoje. Politinio gyvenimo naujienos traukia šiek tiek didesnę dėmesį (41,5 proc.), kas gali signalizuoti apie tam tikrą politinį susidomėjimą, nors ir ne tokią stiprą, koks galėtų būti tarp suaugusiųjų piliečių. Šie duomenys leidžia suprasti, kad nors jaunimas išlieka informuotas apie įvairias aktualijas, jų susidomėjimo prioritetai yra selektyvūs ir linkę koncentruotis į įvykius, kurie laikomi svarbesniais jų asmeniniam saugumui arba platesniam pasaulio suvokimui.

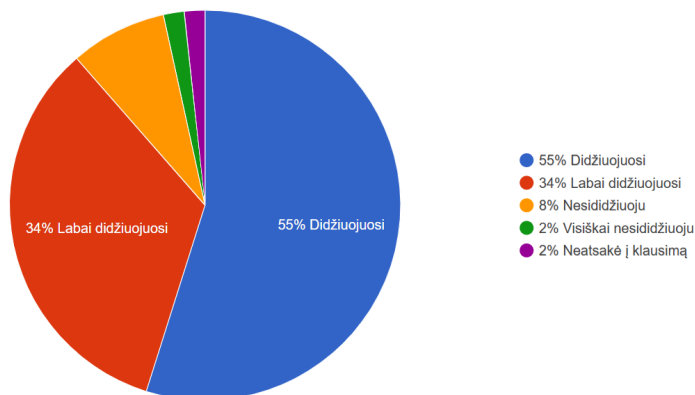
Tyrimo metu buvo siekiama nustatyti, kokio tipo pilietinė veikla traukia jaunimą ir kaip jie įsitraukia į visuomenės gyvenimą. Respondentams buvo pateiktas sąrašas veiklų, kuriomis jie galėjo būti užsiėmę per paskutinius metus, siekiant išmatuoti jų pilietinį aktyvumą. Pagal apklausos rezultatus, trys pagrindinės veiklos, kurios sulaukė didžiausio dėmesio, buvo:

1. Aukojimas labdarai (47,2 proc.) – ši veikla rodo, kad didelė dalis jaunimo yra pasirengusi finansiškai prisidėti prie labdaros organizacijų ar projektų, kurie remia socialiai pažeidžiamas grupes arba skatina kitas humanitarines iniciatyvas.
2. Dalyvavimas aplinkos tvarkymo talkose (48,8 proc.) – šis rodiklis atspindi jaunimo sąmoningumą ir įsipareigojimą aplinkosaugos klausimais, parodant, kad ekologiniai iššūkiai yra svarbūs šios kartos atstovams.

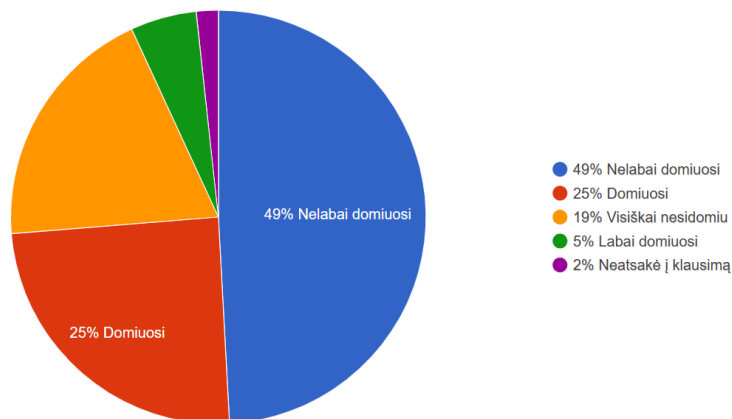
3. Dalyvavimas vietos bendruomenės veikloje (44,8 proc.) – aktyvus įsitraukimas į bendruomenės renginius ir projektus rodo, kad jaunimas nori dalyvauti sprendžiant vietos problemas ir prisidėti prie bendruomenės gerovės.

Tuo tarpu mažesnę populiarumą tarp jaunimo turėjo kiti pilietinio aktyvumo aspektai:

- Demonstracijos, palaikymo akcijos, mitingai ar piketai (25,6 proc.) – nors ši veikla rodo politinį aktyvumą, ji sulaukė mažesnio dalyvavimo, galbūt dėl to, kad reikalauja didesnės asmeninės įsipareigojimo ir galimų rizikų.
- Internetu pasirašytos peticijos (22,4 proc.) – nors šis veiksmas yra lengvai prieinamas, jo populiarumas nėra toks didelis, kas gali signalizuoti apie mažesnę pasitikėjimą internetinėmis pilietinėmis iniciatyvomis.
- Boikotai dėl moralinių ar politinių motyvų (12,3 proc.) ir prekių pirkimas pagal moralinius ar politinius įsitikinimus (13,4 proc.) - šie veiksmai rodo sąmoningą vartojimą, tačiau jų populiarumas tarp jaunimo yra žemesnis, galbūt dėl informacijos trūkumo ar finansinių apribojimų.

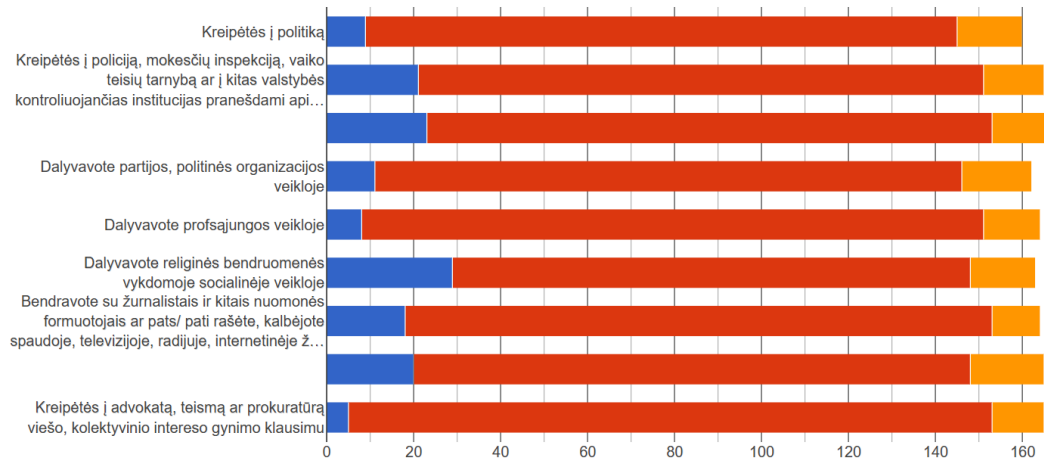

Į klausimą apie pasididžiavimą Lietuvos pilietybe, teigiamai atsakė didžioji dauguma – 89 proc. respondentų. Šis aukštas procentas parodo stiprų nacionalinį identitetą ir patriotizmą tarp Tauragės rajono moksleivių. Jaunimas, didžiuodamasis savo šalies pilietybe, atspindi stiprų ryšį su Lietuvos kultūra, istorija ir vertybėmis. Šis pasididžiavimas taip pat gali būti siejamas su jaunimo suvokimu apie Lietuvos vietą Europoje ir pasaulyje, ypač atsižvelgiant į šalies istoriją, kuri apima laisvės kovas ir nepriklausomybės atgavimą. Tai, kad jauni žmonės jaučia didelį pasididžiavimą savo pilietybe, rodo, kad pilietinė švietimo sistema ir šeimos vertybės efektyviai perduoda šias jausmo reikšmes.

Tyrimas atskleidė, kad jaunimo susidomėjimas politika yra gana prastas: 68 proc. moksleivių nurodė, kad nelabai arba visiškai nesidomi politiniais klausimais. Šis duomenys rodo, kad didžioji dalis jaunimo nejaučia stipraus ryšio ar įtakos politiniams procesams, kas gali būti susiję su įvairiais veiksniais, pavyzdžiui, suvokimu, kad politika yra sudėtinga ir toli nuo jų kasdienio gyvenimo, arba nepasitikėjimu politikais ir jų sprendimais.

Nepaisant to, trečdalis moksleivių teigė besidomintys politika. Šis skaičius, nors ir nėra labai didelis, vis dėlto rodo, kad yra jaunimo grupė, kuri yra informuota, sekanti politinius įvykius ir galbūt norinti dalyvauti politiniame gyvenime. Šie jaunuoliai gali būti aktyvūs dalyviai mokyklos ar lokaliai bendruomenės diskusijose, galbūt dalyvauja jaunimo politinėse organizacijose ar inicijuoja įvairias socialines ir politines kampanijas. Šie duomenys suteikia svarbios informacijos apie jaunimo politinį aktyvumą ir jų požiūrį į politiką, kas yra svarbu planuojant švietimo strategijas ir pilietiškumo programas. Akivaizdu, kad būtina stiprinti politinį švietimą, skatinti kritinį mąstymą ir pilietinį aktyvumą, siekiant didinti jaunimo susidomėjimą ir įtraukimą į politinius procesus. Tai gali apimti interaktyvias ugdymo programas, diskusijas apie aktualias politines temas, organizuotus susitikimus su politikais, ir kitas veiklas, kurios padėtų jaunimui suprasti politikos svarbą ir jų galimą vaidmenį formuojant ateities politiką.

Tyrimas parodė, kad jaunimas įsitraukia į įvairias pilietines veiklas, tačiau jų populiarumas labai skiriasi. Trys populiariausios veiklos, kuriose dalyvavo didžiausia dalis respondentų, buvo:

1. Dalyvavimas religinės bendruomenės vykdomoje socialinėje veikloje (17,8 proc.) – šis rodiklis parodo, kad religinės bendruomenės vis dar vaidina svarbų vaidmenį formuojant jaunimo socialinį aktyvumą. Dalyvavimas tokiuose renginiuose ne tik skatina jaunimą prisidėti prie bendruomenės gerovės, bet ir stiprina jų socialinius ryšius ir pilietiškumą.

2. Dalyvavimas viešosiose konsultacijose, darbo grupėse, dalyvaujamojo biudžeto iniciatyvose ar panašiose valstybės institucijų inicijuotose veiklose (13,9 proc.) – šios veiklos rodo jaunimo norą dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose, įtakingai prisidedant prie savo gyvenamosios aplinkos tobulinimo. Jaunimo įsitraukimas į šias veiklas leidžia jiems praktiškai taikyti savo žinias ir įgyti naujų įgūdžių, kartu darant realų poveikį jų bendruomenėms.

Be šių populiariausių veiklų, jaunimas taip pat įsitraukė ir į kitas, mažiau populiarias veiklas:

- Kreipimasis į valstybės kontroliuojančias institucijas dėl įstatymų pažeidimų (12,7 proc.) – šis skaičius rodo, kad dalis jaunimo yra pasirengusi aktyviai reaguoti į neteisę, kreipdamiesi į atitinkamas institucijas, pavyzdžiui, policiją ar mokesčių inspekciją, kas rodo jų sąmoningumą ir atsakomybės jausmą.

- Bendravimas su žurnalistais ir nuomonės formuotojais (11,0 proc.) – tai atspindi jaunimo norą būti matomais ir girdimais visuomenėje, dalintis savo nuomonėmis ir informacija per žiniasklaidos priemones, tokiu būdu dalyvaujant viešojoje diskusijoje.

- Dalyvavimas politinėse organizacijose (6,8 proc.) ir profsąjungų veikloje (4,9 proc.) – šie duomenys rodo, kad tik nedidelė jaunimo dalis yra linkusi įsitraukti į struktūrizuotą politinę veiklą, kas gali atspindėti bendrą politinio nepasitikėjimo tendenciją arba jaunimo prioriteto teikimą kitoms veikloms.

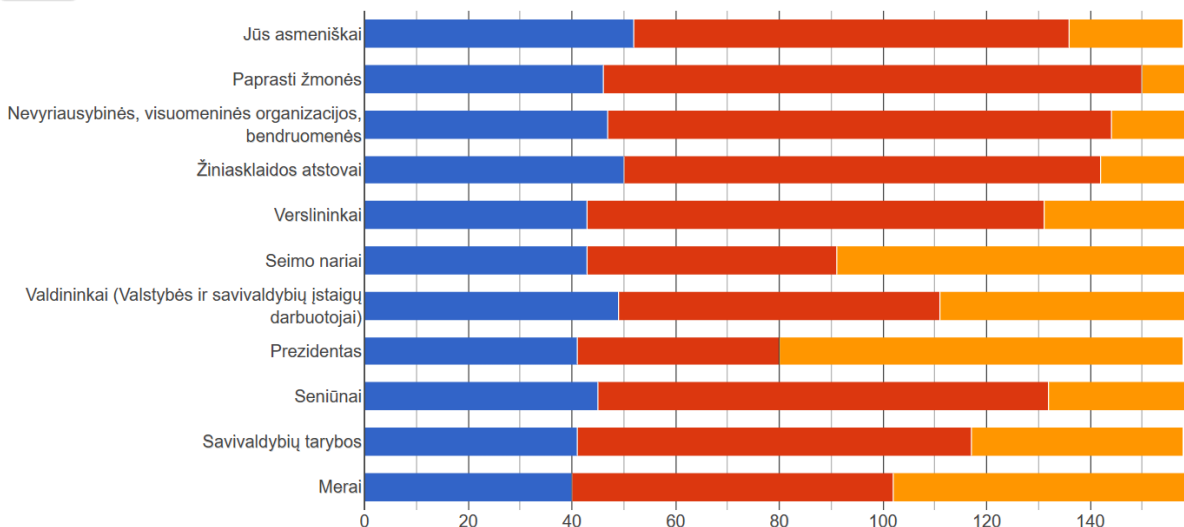
- Kreipimasis į advokatą, teismą ar prokuratūrą dėl viešo, kolektyvinio intereso gynimo (3,0 proc.) – ši veikla, nors ir mažiausiai populiori, rodo, kad yra jaunuolių, pasiryžusių imtis teisinių veiksmų siekiant ginti visuomenės interesus, kas yra svarbus pilietiškumo aspektas.

10. Įvertinkite įvairių grupių galią daryti įtaką sprendimų priėmimui

Grafikas

Lentelė

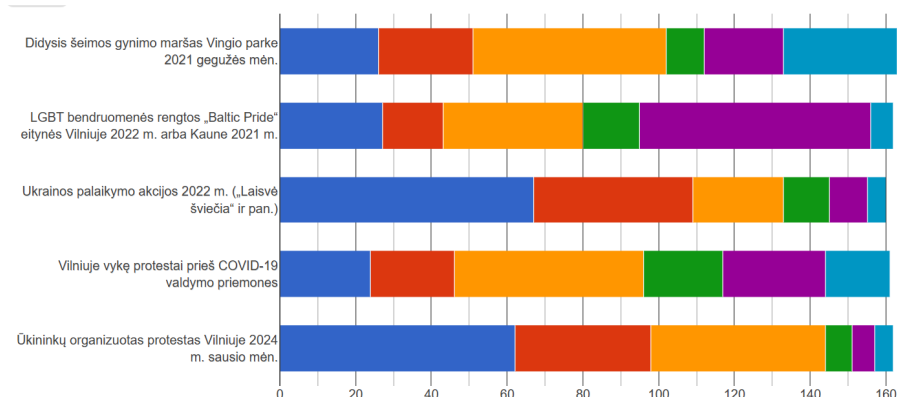
Išsaugoti

Tyrimas atskleidė, kaip jaunimas vertina įvairių visuomenės sektorių atstovų įtaką sprendimų priėmime. Didžiausią įtaką, anot respondentų, turi vietinės valdžios institucijos, įskaitant merus, kurių įtaką įvertino 74,8 proc. respondentų, ir savivaldybių tarybų narius, kuriems priskirta 74,0 proc. įtakos. Šie duomenys parodo, kad vietos valdžia yra laikoma labai svarbia visuomenės ir jos grupių sprendimų formavimo dalimi. Prezidento įtaka taip pat yra vertinama labai aukštai, siekiant 74,1 proc., kas rodo, kad šalis vis dar vertina stiprias prezidentūros galias ir jos vaidmenį nacionaliniame ir tarptautiniame kontekste. Ši reikšminga įtaka gali atspindėti prezidento vaidmenį kaip tautos vienybės simbolio ir pagrindinio atstovo užsienio politikoje.

Kiti svarbūs veikėjai, turintys didelę įtaką, apima verslininkus (73,1 proc.), Seimo narius (73,0 proc.), seniūnus (71,7 proc.), o tai parodo, kad ekonomikos ir politikos lyderiai yra svarbūs sprendimų formavime. Paprasti žmonės, įvertinti 71,2 proc., rodo, kad piliečių nuomonės ir veiksmų svarba visuomenėje taip pat yra aukštai vertinama, leidžiant manyti, kad demokratinės vertybės ir visuomenės dalyvavimas yra svarbūs. Ne pelno organizacijos (NVO) su 70,6 proc. įtakos yra laikomos svarbiu visuomenės veikėju, skatinančiu socialinius pokyčius ir veikiantį įvairiuose visuomenės sluoksniuose, siekiant spręsti socialines problemas ir atstovauti įvairių grupių interesus.

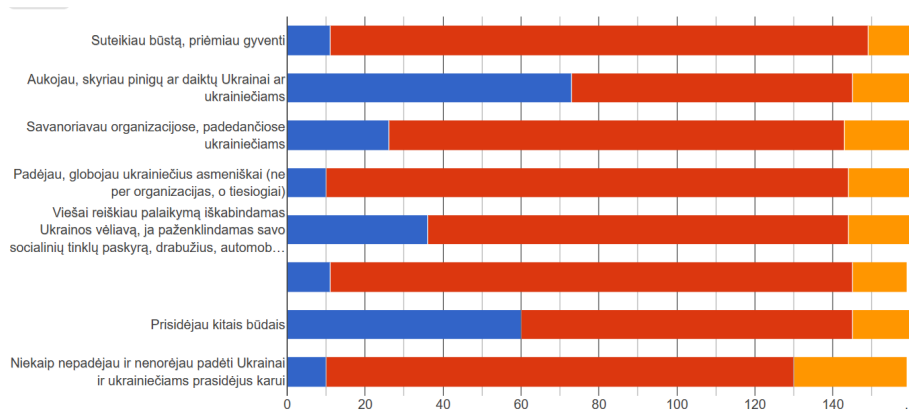
Mažiausia įtaką, pagal jaunimo vertinimą, turi valdininkai (69,4 proc.), žiniasklaida (68,7 proc.), ir patys jaunuoliai (67,1 proc.). Šie skaičiai gali atspindėti tam tikrą pasitikėjimo šiais sektoriais stoką ar jaunimo suvokimą, kad jų asmeninė galia daryti įtaką sprendimams yra ribota. Valdininkų mažesnė įtaka gali būti susijusi su biurokratijos ir nepakankamo atsakomybės jausmo suvokimu, o žiniasklaidos - su kritikos dėl objektyvumo stokos ar komercinio poveikio informacijos kokybei.

Tyrime buvo siekiama išsiaiškinti, kaip jaunimas vertina skirtingas Lietuvoje vykstančias visuomenines akcijas ir protestus. Respondentai buvo paprašyti įvertinti, ar jie palaiko ar nepalaiko įvairių iniciatyvų idėjas, pradedant tarptautiniu solidarumu ir baigiant vidaus politiniais klausimais. Daugiausia palaikymo sulaukė Ukrainos palaikymo akcijos, tokios kaip „Laisvė šviečia“ 2022 metais, kurias palaikė 68,1 proc. moksleivių. Ši statistika rodo jaunimo solidarumą su Ukraina jos konflikte su Rusija, parodant tarptautinio sąmoningumo ir humanitarinės pagalbos svarbos suvokimą. Be to, 60,5 proc. moksleivių teigė palaikantys ūkininkų organizuotus protestus Vilniuje 2024 m. sausio mėnesį. Šie protestai paprastai susiję su ūkininkų ekonominėmis teisėmis ir sąlygų gerinimu, kas atskleidžia jaunimo supratimą apie žemės ūkio svarbą šalies ekonomikai ir socialiniam stabilumui.

Kita vertus, mažiausiai palaikymo sulaukė keli konkretūs įvykiai. Didysis šeimos gynimo maršas Vingio parke 2021 m. gegužės mėn. gavo tik 31,3 proc. palaikymo. Šis renginys, dažniausiai susijęs su konservatyviais vertybiniais klausimais, rodo, kad dalis jaunimo gali nepritari tradicinėms vertybėms arba vertina juos kaip pernelyg poliarizuojančius. Dar mažiau palaikymo (28,6 proc.) sulaukė protestai prieš COVID-19 valdymo priemones Vilniuje. Šis skaičius gali atspindėti skeptiškumą ar nusivylimą vyriausybės sprendimais pandemijos metu, taip pat jaunimo nuogąstavimus dėl asmeninės laisvės ribojimų. Galiausiai, LGBT bendruomenės rengtos „Baltic Pride“ eitynės Vilniuje 2022 m. ir Kaune 2021 m. sulaukė tik 26,6 proc. jaunimo palaikymo. Šis rodiklis rodo, kad Lietuvos jaunimas vis dar susiduria su iššūkiais priimant seksualines mažumas, o visuomenės požiūriai į seksualinę orientaciją gali skirtis.

Tyrimas atskleidė gana aukštą tolerancijos lygį tarp jaunimo, kalbant apie viešas akcijas ir protestus. Nors jaunuoliai gali turėti skirtingas nuomones dėl konkrečių akcijų ar jų tikslų, didžioji dalis jų – 64 proc. – pripažįsta, kad visos viešosios akcijos, nepriklausomai nuo asmeninio palaikymo, turi teisę vykti. Šis požiūris parodo, kad jaunimas vertina ir gerbia demokratines teises bei laisves, įskaitant žodžio laisvę ir susirinkimų laisvę.

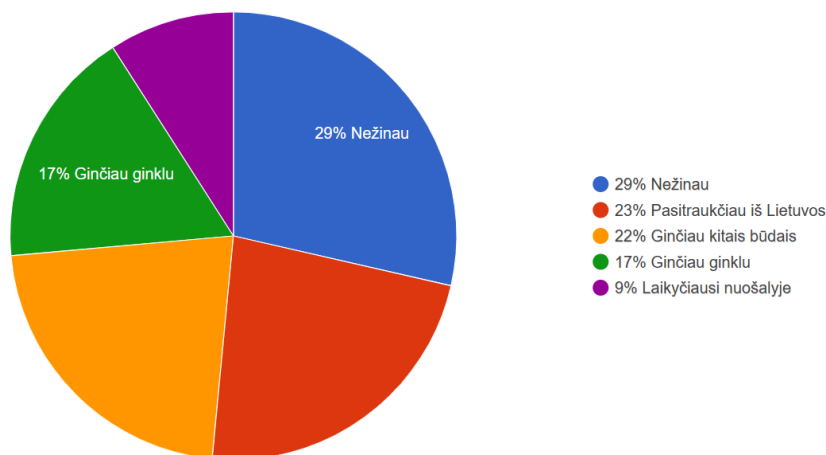

Apklausoje buvo ypač aktualūs globalūs įvykiai, pavyzdžiui, karas Ukrainoje. Tai lėmė, kad į tyrimą buvo įtraukti klausimai, skirti išsiaiškinti, kaip jaunimas reaguoja į šį konfliktą ir kokių būdu jie įsitraukė į pagalbos teikimą Ukrainai ir jos gyventojams. Apklaustos duomenys parodė, kad dauguma – 45,3 proc. respondentų – prisidėjo prie pagalbos aukojant pinigus ar daiktus. Šis skaičius rodo didelį solidarumą su Ukraina ir pasirengimą finansiškai remti šios šalies žmones karo metu. Piniginė parama ir materialinė pagalba yra tiesioginės, konkretūs būdai padėti, leidžiantys greitai sureaguoti į humanitarinės krizės poreikius.

Be to, beveik ketvirtadalis – konkrečiai 24 proc. – respondentų parodė savo paramą Ukrainai viešai, iškabinant Ukrainos vėliavas ar naudojant šios šalies simbolius ant drabužių, automobilių ar socialinių tinklų profiliuose. Šis veiksmas yra svarbus ne tik kaip moralinės paramos ženklas, bet ir kaip būdas kelti visuomenės sąmoningumą apie vykstantį konfliktą. Savanoriškas darbas organizacijose, padedančiose ukrainiečiams, taip pat buvo populiarus – 16,1 proc. jaunimo dalyvavo tokiuose projektuose. Šis įsitraukimas rodo aktyvų požiūrį ir norą daryti tiesioginį poveikį, teikiant praktinę pagalbą.

Mažesnę dalis respondentų – 6,9 proc. – rašė palaikančias žinutes socialiniuose tinkluose ar netgi skambino į Rusiją, siekdami paveikti viešąją nuomonę ar tiesiogiai išreikšti savo poziciją. Tuo tarpu 6,8 proc. jaunuolių suteikė būstą ukrainiečiams, o 6,2 proc. tiesiogiai padėjo ir globojo ukrainiečius, rodydami asmeninį įsipareigojimą ir atvirumą priimti žmones, patiriančius karo padarinius. Dar 37,3

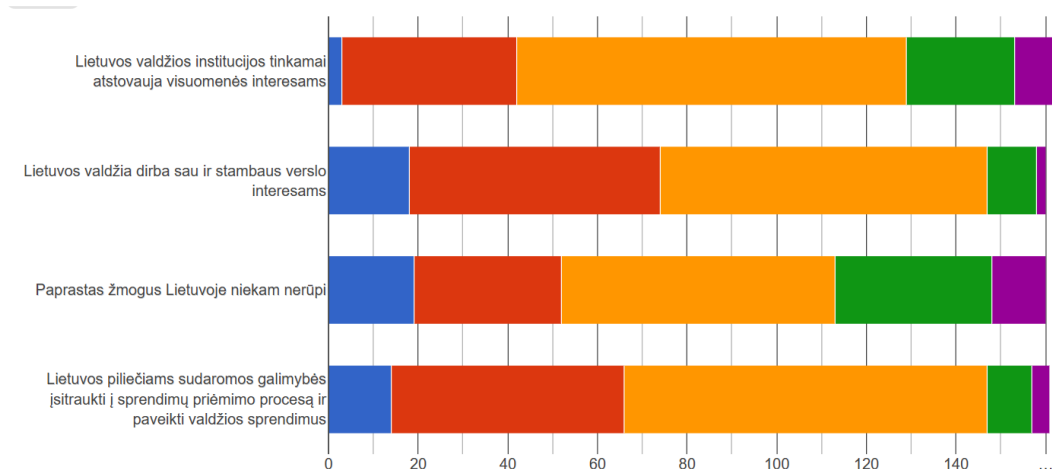
proc. respondentų nurodė įsitraukę į pagalbą kitais, nspecifikuotais būdais, rodydami, kad jaunimas yra kūrybingas ir įvairiapusiškas savo paramos metodais. Tai gali apimti įvairias akcijas, informacijos platinimą, mokymus ar kitas iniciatyvas, skirtas remti Ukrainą.

Tyrimas atskleidžia kai kuriuos nerimą keliančius duomenis apie jaunimo požiūrį į galimą Lietuvos užpuolimą išorės jėgų. Šie duomenys suteikia svarbių įžvalgų apie jaunimo pasirengimą kraštutinėms situacijoms ir jų požiūrį į savo vaidmenį šalies gynyboje. Tyrimas parodė, kad net 29 proc. apklaustųjų nežino, ką darytų, jei Lietuvą užpultų kitas šalis. Šis neapibrėžtumas gali atspindėti bendrą jaunimo nežinojimą arba nepasirengimą tokiai ekstremaliai situacijai. Tai gali būti susiję su nepakankamu informavimu apie civilinės saugos priemones, šalies gynybos planus ir piliečių vaidmenį kriziniu laikotarpiu.

Tyrimo duomenys taip pat rodo, kad 23 proc. respondentų nurodė, jog jie pasitrauktų iš Lietuvos tokioje situacijoje. Šis sprendimas gali atspindėti jaunimo norą išvengti tiesioginio konflikto arba baimę dėl asmeninio saugumo. Tuo tarpu 9 proc. teigė, kad jie liktų nuošalyje, neįsitraukdami į konfliktą ar gynybą, kas rodo tam tikrą pasyvumą ar nenorą dalyvauti bet kokioje karinėje veikloje.

Vis dėlto, tyrimas taip pat atskleidė, kad dalis jaunimo yra pasirengusi ginti šalį. 17 proc. moksleivių teigė, kad gintų Lietuvą ginklu, jei šalis būtų užpulta. Šis skaičius rodo, kad yra jaunuolių, pasirengusių aktyviai įsitraukti į gynybos veiksmus. Dar 22 proc. nurodė, kad jie gintų šalį kitais būdais, kas gali apimti įvairias nepriklausomas paramos veiklas, tokias kaip logistinė pagalba, informacijos platinimas ar kitos civilinės saugos priemonės.

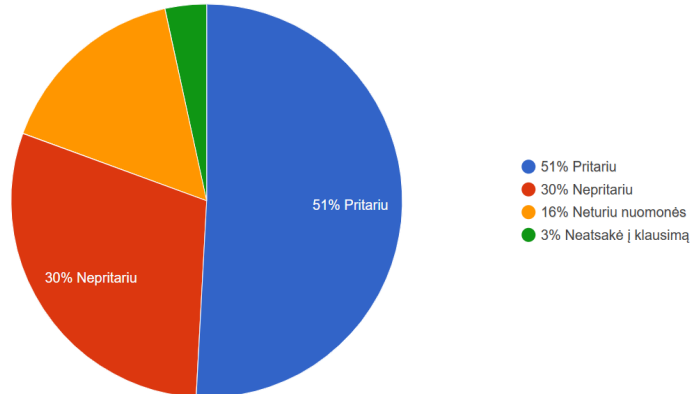

Tyrimas apie piliečių nuostatas į Lietuvos valdžios veiklą ir atstovavimą atskleidė įvairiapusių jaunimo požiūrius. Respondentams buvo pateikti teiginiai, apibūdinantys šalies valdžios veikimą ir piliečių dalyvavimą valstybės valdyme. Daugiausiai, 46,2 proc., respondentų sutiko su teiginiu, jog Lietuvos valdžia dažniausiai dirba sau ir stambaus verslo interesams. Šis procentas atskleidžia skeptišką jaunimo požiūrį į politinę sistemą, kurioje vyrauja nuomonė, kad politiniai sprendimai dažnai yra priimami remiantis ekonominiais interesais, o ne visuomenės gerove. Šis požiūris gali kilti iš viešai sklindančios informacijos apie korupcijos atvejus arba įstatymų leidybos procesus, kurie atrodo naudingi tik tam tikroms ekonominėms grupėms.

Kita vertus, 41 proc. respondentų teigė, kad piliečiams sudaromos galimybės įsitraukti į sprendimų priėmimo procesą ir paveikti valdžios sprendimus. Šis rodiklis rodo, kad dalis jaunimo mano, jog yra tam tikrų mechanizmų ir būdų, leidžiančių piliečiams dalyvauti politikoje, pvz., per dalyvaujamąjį biudžetą, referendumus ar piliečių iniciatyvas. Vis dėlto, šis procentas nėra labai aukštas, kas gali signalizuoti apie būtinybę dar labiau stiprinti piliečių įtrauktį ir skaidrumą politiniuose procesuose.

Tik 26 proc. apklaustųjų pritarė, kad valdžios institucijos tinkamai atstovauja visuomenės interesams. Tai parodo gilų nepasitenkinimą, kaip valdžios atstovai įgyvendina piliečių valią ir atlieka savo funkcijas. Šis rezultatas gali būti susijęs su jaunimo nuogąstavimais dėl politinio atstovavimo kokybės ir efektyvumo.

Be to, 32,5 proc. respondentų sutiko su teiginiu, kad paprastas žmogus Lietuvoje niekam nerūpi. Šis procentas atskleidžia jausmą, jog eiliniai piliečiai jaučiasi nepakankamai įvertinti ar net ignoruoti politinių sprendimų priėmimo procese. Tai rodo, kad būtina stiprinti piliečių pasitikėjimą valdžia, skatinti dialogą tarp valdžios ir visuomenės bei užtikrinti, kad kiekvieno piliečio balsas būtų išgirstas.

Paskutinis klausimas respondentų teiravosi, ar jie pritartų, kad Lietuvoje savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose galėtų balsuoti asmenys nuo 16 metų. Daugiau negu pusė (51 proc.) moksleivių teigė, jog pritartų šiai idėjai, 30 proc. teigė, kad nepritartų.

TAURAGĖS MOKSLEIVIŲ PILIETINĖS GALIOS INDEKSAS IR JO APSKAIČIAVIMAS

Apskaičiuojant Tauragės moksleivių pilietinės galios indeksą buvo vertinami respondentų atsakymai į šiuos anketos klausimus:

5. Ar Jums svarbu kasdien sužinoti šias naujienas?
6. Ar per paskutiniuosius metus esate daręs (-iusi) ką nors iš čia išvardintų veiksmų?
7. Ar Jūs didžiuojatės, kad esate Lietuvos pilietis/ė?
8. Ar Jūs domitės politika?
9. Ar jums yra tekę dalyvauti šiose veiklose per paskutiniuosius metus?
12. Nepriklausomai nuo to, ar jūs palaikote ar nepalaikote išvardintų protestų ir palaikymo akcijų reikalavimus, ar jūs sutinkate, ar nesutinkate, kad visos šios akcijos turi teisę įvykti?
13. Ar prasidėjus karui Ukrainoje Jūs asmeniškai koku nors būdu padėjote Ukrainai arba ukrainiečiams?
14. Kaip elgtumėtės, jei Lietuvą užpultų kita šalis?
16. Ar pritartumėte, kad Lietuvoje savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose galėtų balsuoti asmenys nuo 16 metų?

Apskaičiuojant indeksą skaičiuojami teigiamų atsakymų dalis į aukščiau išvardintus klausimus (Svarbu, Labai svarbu, Taip, Didžiuojusi, Labai didžiuojusi, Domiuosi, Labai domiuosi, Greičiau

sutinku, Visiškai sutinku, Ginčiau ginklu, Ginčiau kitais būdais, Pritariu). Domėjimasis naujienomis, domėjimasis politika, didžiavimasis savo tautybe, dalyvavimas skirtingose pilietinėse veiklose, karo agresiją patiriančios šalies palaikymas, pasiryžimas ginti savo tėvynę, jaunimo aktyvesnio įtraukimo į demokratinius rinkimus palaikymas, mūsų nuomone, yra tie rodikliai, pagal kuriuos galima vertinti jaunimo pilietiškumą.

Tauragės moksleivių pilietinės galios indeksas buvo skaičiuojamas susumuojant aukščiau minėtų teigiamų atsakymų dalies vidurkius ir išvedant rezultato vidurkį.

Apskaičiavus Tauragės moksleivių pilietinės galios indeksą, rezultatas gaunasi toks - **42,5/100**.

IŠVADOS

1. Naujienų sekimo prioritetai. Tauragės rajono jaunimas labiausiai domisi pasaulio naujienomis, kurias laiko svarbiausiomis (73,4%). Tai rodo, kad jaunuoliai yra susirūpinę globaliais įvykiais ir jų poveikiu. Naujienos apie nusikaltimus ir avarijas taip pat turi didelį svarbumą, rodydamos aukštą visuomeninio saugumo suvokimą. Tuo tarpu įžymių žmonių gyvenimo bei politinio gyvenimo naujienos yra mažiau prioritetizuojamos.

2. Pilietinis aktyvumas. Didžioji dauguma jaunuolių (89%) didžiuojasi būdami Lietuvos piliečiai, tačiau tik trečdalis domisi politika. Populiariausios pilietinės veiklos yra aukojimas labdarai, dalyvavimas aplinkos tvarkymo talkose ir vietos bendruomenės renginiuose, atspindintys didelį socialinį jautrumą ir norą prisidėti prie bendruomenės gerovės.

3. Valdžios įtaka ir politinis dalyvavimas. Jaunimas mano, kad didžiausią įtaką turi vietos valdžios institucijos, tokios kaip merai ir savivaldybių tarybų nariai. Nepaisant to, aktyvus dalyvavimas politikoje, pavyzdžiui, partijų veikloje ar kreipimasis į politikus, yra žemas, kas galbūt rodo nepasitikėjimą ar nusivylimą esama politine sistema.

4. Palaikymo akcijos ir protestai. Jaunimas aktyviai palaiko Ukrainos palaikymo akcijas ir reiškia paramą ūkininkų protestams, rodydamas solidarumą su akcijomis, kurios atitinka jų vertybes. Vis dėlto, mažesnis palaikymas LGBT ir COVID-19 valdymo priemonių protestams rodo nuomonių skirtumus dėl tam tikrų socialinių ir politinių klausimų.

5. Nepriklausomos Lietuvos gynimas. Tyrimas atskleidžia, kad, nepaisant jaunimo patriotizmo, yra tam tikras neapibrėžtumas, kaip elgtis esant išoriniam pavojui – dalis jaunuolių nežino, ką darytų, jei Lietuva patirtų užpuolimą.

6. Rinkimų amžiaus mažinimas. Pusė moksleivių pritaria idėjai leisti balsuoti nuo 16 metų amžiaus savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose, rodydami, kad jaunimas nori aktyviau dalyvauti priimant sprendimus, kurie tiesiogiai veikia jų gyvenimus.

Šios išvados rodo jaunimo sąmoningumą ir norą dalyvauti visuomenės gyvenime, tačiau taip pat atskleidžia ir tam tikras susirūpinimo vietas, susijusias su politinio dalyvavimo efektyvumu ir reakcija į krizes.